

Akademisk språk og struktur

Digital skrivekveld i regi av biblioteket, 9.9.21

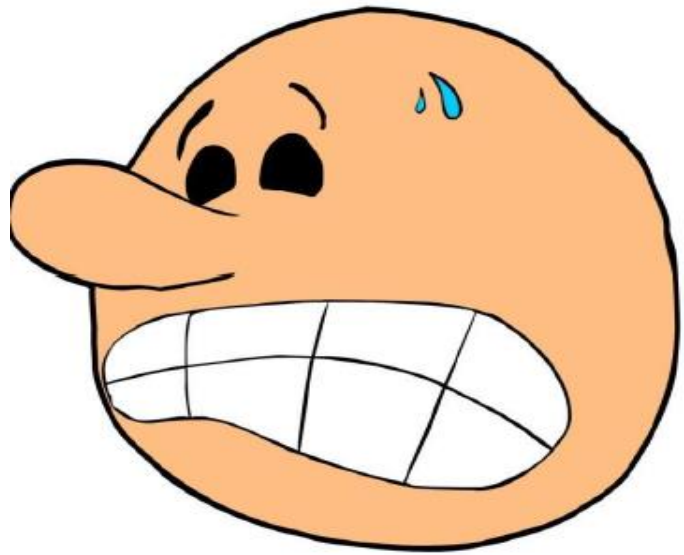

Akademisk skriving

- Sett deg inn i formelle krav til oppsett, form, referansestil osv. på det programmet hvor du er student.
  - Kan være til dels store forskjeller mellom ulike studier.
  - Ikke bli tatt på det du lett kan finne ut.

Akademisk skriving

- Et akademisk språk er den skrivestilen som brukes mellom faglige kolleger innenfor forskning og utdanning.
- Hvert fag har sin fagtradisjon og sin språkbruk, skrivestil og sjanger.
- Du må finne ut hva som forventes av dine tekster innenfor ditt fag.

- Hvor vanskelig kan det egentlig være?

Akademisk skriving – sunn fornuft

- Et godt akademisk språk er ikke fundamentalt annerledes enn hva som er godt språk generelt.
  - Stort spenn i skrivestiler.

Akademisk skriving – sunn fornuft

- Et godt akademisk språk er ikke fundamentalt annerledes enn hva som er godt språk generelt.
  - Stort spenn i skrivestiler.

Betyr IKKE at vi kan ta lett på det.

TVERT IMOT!

Vanlige svakheter

- Et for muntlig språk.
  - «Jeg synes Vygotsky var en spennende type, med masse interessante meninger».
- Et «liksom-akademisk» språk.
  - Eks; Fagsjargong.
  - Lange, uleselige setninger med mange ledd.

THE DAILY STAT

Harvard
Business
Review

July 25, 2014

We Assume that People Who Speak Abstractly Are Powerful

People who described a juice product in abstract terms such as “preservative-free” were judged by research participants to be more powerful—**4.38 versus 3.99** on a 7-point perceived-power scale—than those who described the product in more specific, concrete terms such as “contains no preservatives,” says a team led by Cheryl J. Wakslak of the University of Southern California. Participants made the same judgment about writers who used abstract (“Barbara is working hard”) versus concrete (“Barbara is writing notes”) language. Use of nonspecific language may suggest that a speaker or writer possesses an abstract style of thinking and a willingness to judge, both of which are signals of power, the researchers say.

Vanlige svakheter

- Uklar forbindelse mellom språk og innhold.
  - Uklart sagt er uklart tenkt.
  - Det som kan misforstås, blir misforstått.
  - Vi kan ikke forvente leseren å forstå noe vi kanskje ikke helt forstår selv.

 Mottakerperspektivet

Akademisk skriving

- Akademisk skriving handler om formidling.
  - Vise at du har forstått det du skal formidle.
  - Formidle det på en måte som gjør budskapet forståelig for mottakeren.
    - Hvem skriver vi for?

TIL PUBLIKUM

**DEN ENKELTSPOREDE DRIFT PÅ
STREKNINGEN MAJORSTUEN-NASJO-
NALTEATERET VIL BLI MOTSATT FRA
NEDOVER TIL OPPOVER I FORBINDEL-
SE MED AT OPPOVER BLIR NEDOVER
OG MOTSATT I SAMME TIDSROM.
REISENDE TIL/FRA SENTRUM BRUKER
MOTSATT PLATTFORM.**

OSLO SPORVEIER

Mottakerperspektivet

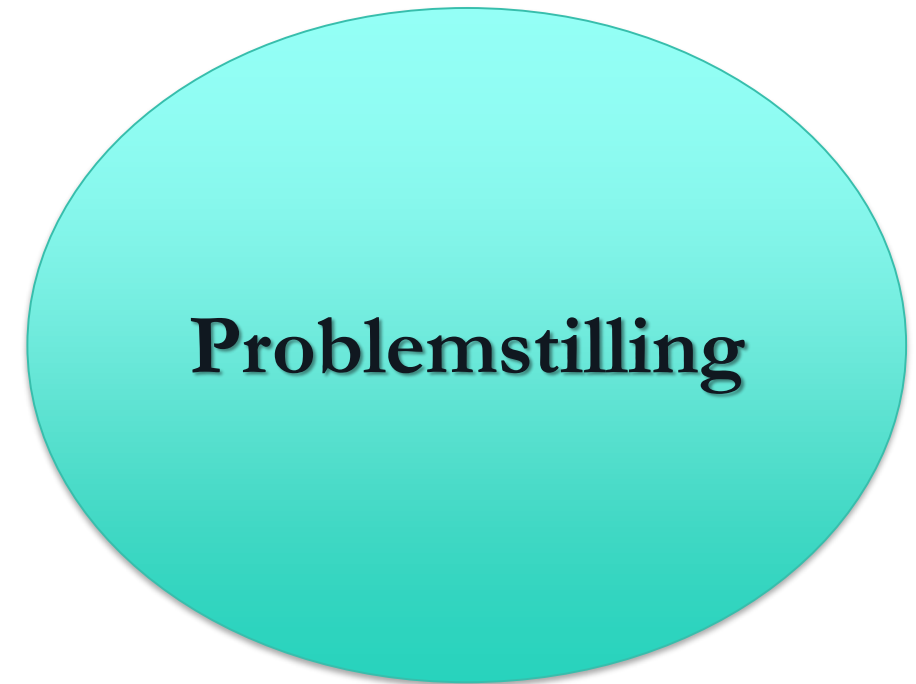
- Tenk på leseren når du skriver.
- Hva er det viktigste du skal formidle?
- Er det forståelig for leseren?

Mottakerperspektivet

→ HVA

→ HVORFOR

→ HVORDAN

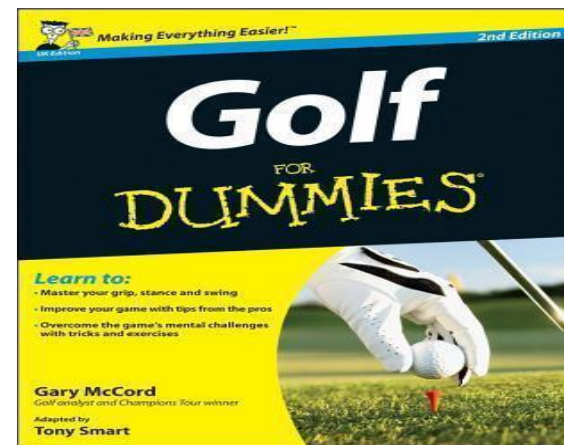

Så hvor starter vi?

Å bli en dyktig skriver

- Det tar tid og krefter å komme seg dit
- Handler om å øve (trene).
  - ...og opprettholde og vedlikeholde.

Unngå DELESPERRE

- Ord
- Setninger
- Avsnitt

«Rød tråd»

- Innledning
- Teori
- Metode
- Analyse
- Drøfting
- Avslutning

Må henge sammen

«Rød tråd»

- Ordene må henge sammen.
- Setningene må henge sammen.
- Avsnittene må henge sammen.

Avsnittet

- Som en tekst i seg selv.
- Synliggjør tema.
- Vis til problemstilling.
  - Direkte eller indirekte.

Avsnitt

- Hvert avsnitt bør være sammenhengende enhet, men hvert avsnitt skal også knyttes til et annet/neste avsnitt slik at leseren får følelsen av følge en tankerekke.

«Lærerutdanning er et spesielt komplekst utdanningsfelt. Lærerutdanning er sammensatt av mange disipliner og skal i utgangspunktet integrere teoretisk, didaktisk og praktisk kunnskap. Utdanningen skal foregå både i høyere utdanningsinstitusjoner og i praksisfeltet – to forskjellige arenaer med ulike logikker».

Ideell avsnittsoppbygging

- Først en temasetning med introduksjon av tema/nøkkelbegrep.
  - «Lærerutdanning er et spesielt komplekst utdanningsfelt».

Ideell avsnittsoppbygging

- Først en temasetning med introduksjon av tema/nøkkelbegrep.
  - «Lærerutdanning er et spesielt komplekst utdanningsfelt».

Ideell avsnittsoppbygging

- Først en temasetning med introduksjon av tema/nøkkelbegrep.
  - «**Lærerutdanning** er et spesielt komplekst utdanningsfelt».
- Deretter hoveddelen som består av utdyping og eksempler og lignende.
  - Lærerutdanning er sammensatt av mange disipliner og skal i utgangspunktet integrere teoretisk, didaktisk og praktisk kunnskap.

Ideell avsnittsoppbygging

- Først en temasetning med introduksjon av tema/nøkkelbegrep.
  - «**Lærerutdanning** er et spesielt komplekst utdanningsfelt».
- Deretter hoveddelen som består av utdyping og eksempler og lignende.
  - Lærerutdanning er **sammensatt av mange disipliner** og skal i utgangspunktet **integre teoretisk, didaktisk og praktisk kunnskap**.

Ideell avsnittsoppbygging

- Først en temasetning med introduksjon av tema/nøkkelbegrep.
  - «**Lærerutdanning** er et spesielt komplekst utdanningsfelt».
- Deretter hoveddelen som består av utdyping og eksempler og lignende.
  - Lærerutdanning er **sammensatt av mange disipliner** og skal i utgangspunktet **integre teoretisk, didaktisk og praktisk kunnskap**.
- Til slutt en kort oppsummerende setning der nøkkelordet kan gjentas.
  - Utdanningen skal foregå både i høyere utdanningsinstitusjoner og i praksisfeltet – to forskjellige arenaer med ulike logikker».

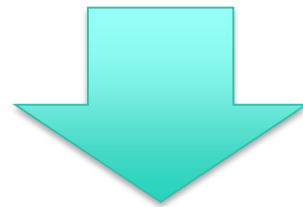
Ideell avsnittsoppbygging

- Først en temasetning med introduksjon av tema/nøkkelbegrep.
  - «**Lærerutdanning** er et spesielt komplekst utdanningsfelt».
- Deretter hoveddelen som består av utdyping og eksempler og lignende.
  - Lærerutdanning er **sammensatt av mange disipliner** og skal i utgangspunktet **integre teoretisk, didaktisk og praktisk kunnskap**.
- Til slutt en kort oppsummerende setning der nøkkelordet kan gjentas.
  - **Utdanningen** skal foregå både i høyere utdanningsinstitusjoner og i praksisfeltet – to forskjellige arenaer med ulike logikker».

Ideell avsnittsoppbygging

- Først en temasetning med introduksjon av tema/nøkkelbegrep.
  - «**Lærerutdanning** er et spesielt komplekst utdanningsfelt».
- Deretter hoveddelen som består av utdyping og eksempler og lignende.
  - Lærerutdanning er **sammensatt av mange disipliner** og skal i utgangspunktet **integre teoretisk, didaktisk og praktisk kunnskap**.
- Til slutt en kort oppsummerende setning der nøkkelordet kan gjentas.
  - Utdanningen skal foregå **både i høyere utdanningsinstitusjoner og i praksisfeltet – to forskjellige arenaer med ulike logikker**».

«Lærerutdanning er et spesielt komplekst utdanningsfelt. Lærerutdanning er sammensatt av mange disipliner og skal i utgangspunktet integrere teoretisk, didaktisk og praktisk kunnskap. Utdanningen skal foregå både i høyere utdanningsinstitusjoner og i praksisfeltet – to forskjellige arenaer med ulike logikker».

To dimensjoner knyttet til implisitte strukturer i kunnskapen belyses her:.....

Avsnitt

- Bruk av nøkkelord, gjentakelser og o.l. som hefter setningen sammen.
  - Avgjørende for leseren for å fatte hva som er i fokus og de sørger for flyten og fremdriften i teksten.
- Nøkkelord er viktige og sentrale ord.

på og analysere interessekonflikter i forbindelse med datasystemer og, hvis mulig, ta stilling for de svakere partene.⁶⁵

Fordi teknologien er menneskeskapt, så er den skapt av utviklernes ideer og visjoner om nytte, bruksområde og brukere, hevdet Nygaard. Han kalte dette *perspektiv* (Nygaard 1986, Nygaard og Sørgaard 1987). Utgangspunktet var at ingen teknologi er nøytral i seg selv, men er utviklet i en hensikt, ut fra noen bestemte interesser. Å avdekke hvilke interesser som er implisitt i en teknologi, kan gjøre det lettere for brukerne å forstå hvorfor den er slik den er, og dermed stå friere til å velge om man ønsker å bruke den slik det var tenkt. Det er, fortsatt ifølge Nygaard, mulig å bruke teknologien i en annen hensikt enn den opprinnelig ble utviklet for. For å få til det kan det være til hjelp å avdekke det innebygde eller implisitte perspektivet.

Bevisstgjøring og forhandling om perspektivet i utvikling av teknologi muliggjør en kritisk distanse fra brukernes side. Perspektivet bestemmer, ifølge Nygaard, hvilke egenskaper som betraktes i en bestemt situasjon, og avgrensner samtidig hvilke egenskaper som ikke betraktes. Ikke minst bestemmer perspektivet begrepene og forestillingene som brukes til å fortolke de egenskapene man betrakter. Nygaards perspektivbegrep tydeliggjør dermed en av de måtene samfunnet (gjennom utviklerne og andre) påvirker teknologien.

Et *samfunnsperspektiv* på IKT omfatter ulike aspekter som potensielt kan gjøres relevante i skolen. Følgende eksempel er hentet fra artikkelen «Responsible Design for Children: Whose Responsibility?» av Beck, Øgrim og Sandvik (2005):

En gruppe elever på 5. trinn studerte et nettsted som inneholdt en fiksions-

Nøkkelord

Kroker/
gjentakelser

”Den røde tråd...”

- «To dimensjoner knyttet til implisitte strukturer i kunnskapen belyses her: For det første finnes ulike strukturer i måten kunnskap settes sammen på i utdanningen. For eksempel kan kunnskap ha en kumulativ struktur hvor det ene elementet er avhengig av å bygge på det forrige (hierarkiske kunnskapsstrukturer), eller kunnskap kan være organisert mer som avgrensede områder side om side (horisontale kunnskapsstrukturer) (Bernstein 2000). For det andre kan kunnskap bli rammet inn forskjellig. Da er det spørsmål om kunnskapen er organisert for eksempel tverrfaglig eller i disipliner/fag (klassifisering av kunnskap)».

- «To dimensjoner knyttet til implisitte strukturer i kunnskapen belyses her: For det første finnes ulike strukturer i måten kunnskap settes sammen på i utdanningen. For eksempel kan kunnskap ha en kumulativ struktur hvor det ene elementet er avhengig av å bygge på det forrige (hierarkiske kunnskapsstrukturer), eller kunnskap kan være organisert mer som avgrensede områder side om side (horisontale kunnskapsstrukturer) (Bernstein 2000). For det andre kan kunnskap bli rammet inn forskjellig. Da er det spørsmål om kunnskapen er organisert for eksempel tverrfaglig eller i disipliner/fag (klassifisering av kunnskap)».

Skap struktur for leseren

- «To dimensjoner knyttet til implisitte strukturer i kunnskapen belyses her: **For det første** finnes ulike strukturer i måten kunnskap settes sammen på i utdanningen. For eksempel kan kunnskap ha en kumulativ struktur hvor det ene elementet er avhengig av å bygge på det forrige (hierarkiske kunnskapsstrukturer), eller kunnskap kan være organisert mer som avgrensede områder side om side (horisontale kunnskapsstrukturer) (Bernstein 2000). **For det andre** kan kunnskap bli rammet inn forskjellig. Da er det spørsmål om kunnskapen er organisert for eksempel tverrfaglig eller i disipliner/fag (klassifisering av kunnskap)».

- «To dimensjoner knyttet til implisitte strukturer i kunnskapen belyses her: For det første finnes ulike strukturer i måten kunnskap settes sammen på i utdanningen. For eksempel kan kunnskap ha en kumulativ struktur hvor det ene elementet er avhengig av å bygge på det forrige (hierarkiske kunnskapsstrukturer), eller kunnskap kan være organisert mer som avgrensede områder side om side (horisontale kunnskapsstrukturer) (Bernstein 2000). For det andre kan kunnskap bli rammet inn forskjellig. Da er det spørsmål om kunnskapen er organisert for eksempel tverrfaglig eller i disipliner/fag (klassifisering av kunnskap)».

Å avslutte et avsnitt

- Understøtte følelsen av at teksten har kommet til et midlertidig avbrekk.
- Oppsummeringssetning.
- Signalisere overgang til et nytt tema.

Ord og termer

- Unngå bildespråk, utropstegn, ironi og humor med mindre man er helt sikre på at leserne vil forstå det.
- Unngå dagligdagse ord.
  - Eks: bra kvalitet, kjempebra, fikse, veldig mye, etc.
- Bruk fremmedord kun når de representerer viktige fagord.

Å avslutte en tekst

Hvordan lære å skrive godt?

SKRIV!